

Fundació Studium Aureum
Temporada 2021-22, concert núm. 6

Mercè Pons
"Thálamos", cantata
estrena absoluta

Studium Aureum

Solistes:

Margalida Cloquell, soprano
Antonio Aragón, tenor

Orquestra:

Concertino:

Ramon Andreu *

Violins I :

Laura Álvarez, Alfredo Ardanaz, Ariadna Ferrer,
Enrique Pastor, Cristine Shedukat

Violins II :

Paula Marqués*, Margalida Gual, Bernat Martí, Marta Saura, Leah Wolf

Violes:

M José Gómez de la Vega *, Enrique Baiget, Jorge Pérez, Lourdes Pons,

Violoncels:

Dmitry Struchkov *, Esteban Belinchon, Miquela Gayà, Joana Gual

Contrabaixos:

Anna Endzelm, Pablo Moreno

Flauta:

Marta Alcover

Oboè:

Joan Rodríguez

Clarinet:

Silvia Insa

Fagot:

Josep Tatay

Trompa:

Miriam Merino

Arpa:

Maria Assumpció Janer

Percussió:

Joan Campomar

Cor:

Sopranos:

M José Campaner, Bàrbara Femenías, Maria Mulet, Raquel Ribas,
Maria Rosselló, Francesca M Salas

Contralts:

Gemma Clarissó, Amelia Forteza, Virginia Forteza, Joana M Furió,
Ció Gener, Rose-Marie Iglesias, Montserrat Sobrevias

Tenors:

Jordi Homs, Àngel M Pomar, Rafel Sitges

Baixos:

Joan J. Fiol, Jaume Llull, Pere Mateu, Llorenç Melià,
José Gabriel Serrano, Joan Carles Simó

Director:

Carles Ponseti Verdaguer

Xerrada introductòria al concert:

Mercè Pons; compositora

Mercè Pons

THÁLAMOS

Cantata per a soprano i tenor solistes, cor i orquestra

Textos de Víctor Gayà

Simfonia

(Instrumental)

Paret seca

(Cor)

Capella ardent

(Tenor)

Cremau-me

(Cor)

Sant sudari

(Soprano)

Ni deman ni vull

(Cor)

Un record íntim/ El que m'importa

(Soprano, Tenor i Cor)

Silenci

(Cor)

Eternitat

(Soprano i Tenor)

La mesura certa

(Tenor i Cor)

Callau

(Soprano, Tenor i Cor)

“Thálamos”

Víctor Gayà

Tot just després de la commovedora experiència del *Rèquiem per a quartet de corda i lectura dramatitzada*, en què els meus poemes, durs i serens, varen ser transcrits i recreats per Mercè Pons en una composició exquisida d'harmonies minimalistes, sorgí la necessitat de donar continuïtat a aquest diàleg entre el text i la música, però ara amb una estructura i una tímbrica més complexa i, definitivament, integrant ambdós llenguatges en un; en aquest cas, en una cantata. D'aquí, la concepció i la realització de *Thálamos*.

Thálamos és el lloc dels amants, però també el del repòs, el lloc on es configuren els somnis que tant tenen a veure amb el desig, i, finalment, és la morada on tothom dorm, on tothom va a raure tard o d'hora. Si l'al·legoria dinàmica de la vida és la del camí o la del riu amb el seu naixement, el seu curs i la seva desembocadura, l'al·legoria de la intensitat vital ben bé podria ser la del lloc; el lloc on naixem, on estimam, on ens renovam, on somiam i on morim.

Però, en suma, quin és el concepte de *Thálamos*?

Thálamos és l'expressió d'un amor radical en el moment de la mort. Per això la capella ardent encara és una cambra de passió; per això el sant sudari –que és sant perquè en ell es dona la culminació de l'amor– és el llençol que ha acollit l'erotisme. Un afecte vital vers la persona estimada, però també una afeció per l'existència. I aquest amor es manifesta en

Mercè Pons

Quan Víctor Gayà em va proposar de nou compondre la música per a alguns dels seus poemes, una sensació de felicitat em va recórrer tot el cos. La meravellosa vivència amb el seu *Rèquiem* em va proporcionar un gran ventall d'emocions, que vaig intentar transmetre mitjançant la composició del *Rèquiem per a quartet de corda amb lectura dramatitzada*. Però aquesta vegada m'enfrontava a un repte encara major. El poeta volia que aquest nous textos anessin acompanyats de la veu cantada. Onze poemes als que posar música per a solistes, cor i orquestra.

Il·lusionada i nerviosa, crec que a parts iguals, vaig llegir tot el text. No era senzill trobar la vocalització

la manera d'anar-se'n; un partir amb discreció, amb silenci, sense demanar res, ni tan sols el record, sinó deixant tot l'espai a la vida que continua plena malgrat la pèrdua i l'absència.

Thálamos apel·la a una desaparició que permeti una nova irrupció de vida; no sense un temps d'aflicció, de dol en el silenci de la cambra abandonada on ningú ha d'irrompre per embrutar la pena colgada; tampoc amb un oblit que negui o ignori, sinó amb un record subtil, transparent, com una atmosfera sense objecte.

Al fons, la pretensió de silenci absolut un cop mort comporta una crida vigorosa a ser interpellat en vida; voler caure en l'oblit un cop desaparegut, seria també una manera clamorosa de voler fer-se activament present mentre duri l'existència.

Cridau-me, incendiau-me ara que encara visc, i, llavors, quan hagi partit, que cap paraula meva se salvi del naufragi; llavors: callau, callau, callau...

I què millor que la música per dir-ho en tot el seu abast conceptual, emocional i sensitiu; què millor que el cant per expressar la concepció i el mite de *Thálamos*, què millor que una composició intensa i penetrant, com la de Mercè Pons, per explorar tots els matisos d'aquesta idea vital i tots els seus silencis. Escoltau, escoltau, escoltau...

“Thálamos”

adequada al torrent de paraules que s'obria davant meu. Com podria trobar la música adequada a tanta intensitat dramàtica i alliberadora al mateix temps?

El primer que vaig tenir clar varen ser les impressions que en rebia dels seus poemes i els sentiments que volia expressar: amor, passió, serenitat, acceptació amorosa, resignació, ràbia, commoció, pau, silenci... L'amor i la passió, lligades amb la mort i oblit com alliberament per a la persona estimada, la que segueix vivint, tot i que el seu amant, nucli de la seva existència, ja no hi sigui. Tots aquests sentiments eren intensos i estaven expressats de forma tan extraordinària, que no podia més que intentar donar-

los vida a través de la música.

La plantilla vocal i instrumental de què disposava, em proporcionava múltiples i possibles combinacions, que al mateix temps que ajudaven també complicaven, alhora de decantar-se per la forma més adequada d'oferir una línia fluïda i mantenir l'interès al que l'escolta. La textura musical utilitzada em va proporcionar la possibilitat d'anar creant la condensació i la dilatació instrumental que desitjava per tal d'aconseguir l'equilibri entre les diferents parts de la Cantata. Els onze números de Thálamos conformen diferents combinacions instrumentals i vocals, que dibuixen un teixit tímbric divers que ofereix un color singular i que caracteritza a cada un d'ells.

A una obra de gran format i d'una durada considerable, una de les qüestions més complexes és aconseguir mantenir un clima que permeti no perdre la tensió i, al mateix temps, mantenir l'atenció del que va passant. Thálamos està pensada per poder arribar a la magnitud dramàtica que transpiren els seus textos. Això es fa palès especialment al número set (el

primer duo dels solistes, amb participació de les contralts i els baixos del cor), on es combinen dos poemes diferents: el de la soprano "Un record íntim" i el del tenor "El que m'importa", arribant a un dels punts àlgids de l'obra. Així, encara que la cantata presenti onze parts, i la primera només sigui instrumental, el nombre de poemes utilitzats també són onze.

Per poder transmetre tot aquest pensament musical és necessària una disposició i un esforç que permeti aprofundir en la interpretació. Vull agrair la dedicació i l'entrega de tots i cada un dels integrants de Studium Aureum.

No hi ha moltes oportunitats de compondre obres de gran format per la dificultat que suposa l'estrena, tant d'infraestructura com artísticament i econòmicament. Aquest és un motiu més per donar les gràcies a la Fundació Studium Aureum, a Víctor Gayà, als patrocinadors i amics d' Studium, i també a tots els que heu assistit avui a aquesta estrena. Ara la cantata Thálamos ja no és meva, sinó vostra.

"Thálamos"

Víctor Gayà

Después de la conmovedora experiencia del Rèquiem per a quartet de corda i lectura dramatitzada, en que mis poemas, duros y serenos, fueron transcritos y recreados por Mercè Pons en una composició exquisita de armonías minimalistas, surgió la necesidad de dar continuidad a este diálogo entre el texto y la música, pero ahora con una estructura y una tímbrica más compleja y, definitivamente, integrando ambos lenguajes en uno solo; en este caso, en una cantata. De ahí, la concepción y la realización de Thálamos.

Thálamos és el lecho de los amantes, pero también el del reposo, el lugar donde se configuran los sueños que tanto tienen que ver con el deseo, y, finalmente, es la morada donde todos duermen, donde todo el mundo va a parar más pronto o más tarde. Si la alegoría dinámica de la vida es el camino o el río con su nacimiento, su curso y su desembocadura, la alegoría de la intensidad vital bien podría ser la del lecho; la cama donde nacemos, donde amamos, donde nos renovamos, donde soñamos y donde morimos.

Pero, en suma, ¿cuál es el concepto de Thálamos?

Thálamos es la expresión de un amor radical en el trance de la muerte. Por eso, la capilla ardiente todavía es una alcoba de pasión; por eso, el santo sudario –que es santo porque en él se da la culminación del amor– es la sábana que ha acogido el erotismo. Un afecto vital hacia la persona amada, pero también un intenso aprecio por la existencia. Y este amor se manifiesta en la manera de irse; un partir con discreción, en silencio, sin pedir nada, ni siquiera el recuerdo, sino dejando todo el espacio a la vida que continua plena a pesar de la pérdida y la ausencia.

Thálamos apela a una desaparición que permita una nueva irrupción de vida; no sin un tiempo de aflicción de duelo en el silencio de la alcoba abandonada donde nadie ha de irrumpir para ensuciar la pena yacente; tampoco con un olvido que niegue o ignore, sino con un recuerdo sutil, transparente, como una atmósfera sin objeto.

En el fondo, la pretensión de silencio absoluto una

vez fallecido comporta una llamada vigorosa a ser interpelado en vida; desear caer en el olvido una vez ausentado, sería también una manera clamorosa de querer hacerse presente mientras dure la existencia. Quemadme, incendiadme ahora que aún vivo, y, después: callad, callad, callad...

Y qué mejor que la música para decirlo en todo su

Mercè Pons

Cuando Víctor Gayà me propuso de nuevo componer la música para algunos de sus poemas, una sensación de felicidad me recorrió todo el cuerpo. La maravillosa vivencia con su Réquiem me proporcionó un gran abanico de emociones, que intenté transmitir mediante la composición del Réquiem para cuarteto de cuerda con lectura dramatizada. Pero esta vez me enfrentaba a un reto mayor. El poeta quería que estos nuevos textos fueran acompañados de la voz cantada. Once poemas a los que poner música para solistas, coro y orquesta.

Ilusionada y nerviosa, creo que a partes iguales, leí todo el texto. No era sencillo encontrar la vocalización adecuada en el torrente de palabras que se abría delante de mí. ¿Cómo podría encontrar la música adecuada a tanta intensidad dramática y liberadora a la vez?

Lo primero que tuve claro fueron las impresiones que recibía de sus poemas y los sentimientos que quería expresar: amor, pasión, serenidad, aceptación amorosa, resignación, rabia, conmoción, paz, silencio... El amor y la pasión, ligadas con la muerte y olvido como liberación para la persona amada, la que sigue viviendo, aunque su amante, núcleo de su existencia, ya no esté. Todos estos sentimientos eran tan intensos y estaban expresados de forma tan extraordinaria, que no podía más que intentar darles vida a través de la música.

La plantilla vocal e instrumental de que disponía me proporcionaba múltiples y posibles combinaciones, que al mismo tiempo que ayudaban, también suponían una complicación a la hora de decantarse por la forma más adecuada de ofrecer una línea fluida y mantener el interés en el que escucha. La textura musical utilizada me proporcionó la manera de ir creando la condensación y dilatación instrumental

alcance conceptual, emocional y sensitivo; qué mejor que el canto para expresar la concepción y el mito de *Thálamos*, qué mejor que una composición intensa y penetrante, como la de Mercè Pons, para explorar todos los matices de esta idea vital y todos sus silencios. Escuchad, escuchad, escuchad...

“Thálamos”

que deseaba para conseguir el equilibrio entre las diferentes partes de la Cantata. Los once números de *Thálamos* conforman diferentes combinaciones instrumentales y vocales, dibujando un tejido tímbrico diverso que ofrece un color singular y caracteriza a cada uno de ellos.

En una obra de gran formato y de una duración considerable, una de las cuestiones más complejas es conseguir mantener un clima que permita no perder la tensión y, al mismo tiempo, mantener la atención de lo que va pasando. *Thálamos* está pensada para poder alcanzar la magnitud dramática que transpiran sus textos. Esto se pone de manifiesto especialmente en el número siete (el primer dúo de los solistas, con participación de las contraltos y los bajos del coro), donde se combinan dos poemas diferentes: el de la soprano “Un record íntim” y el del tenor “El que m’importa”, llegando a uno de los puntos álgidos de la obra. Así, aunque la cantata presente once partes y la primera sólo sea instrumental, el número de poemas utilizados también son once.

Para poder transmitir todo este pensamiento musical, es necesaria una disposición y un esfuerzo que permita profundizar en la interpretación. Quiero agradecer la dedicación y entrega de todos y cada uno de los integrantes de Studium Aureum.

No hay muchas oportunidades de componer obras de gran formato por la dificultad que supone el estreno, tanto de infraestructura como artística y económicamente. Éste es un motivo más para dar las gracias a la Fundación Studium Aureum, a Víctor Gayà, a los patrocinadores y amigos de Studium y también a todos los que habéis asistido hoy a este estreno. Ahora la cantata *Thálamos* ya no es mía, sino vuestra.

1- SIMFONIA

2- PARET SECA

En deshabitar aquest sojorn de paret seca,
envaïu el buc amb terra asserenada.
Perquè no hi ha desert major que la casa abandonada,
perquè no hi ha soledat més gran que la follia.

3- CAPELLA ARDENT

Els teus llavis, els teus santuaris.
Els teus pits, els teus pùlpits.
El teu ventre, el teu temple
Beneïda capella ardent!

Ara que la sagrera assossegada plana sobre la terra regirada,
tu continues la lluita frenètica contra els déus reassenyats
i em lliures impetuosa a la pira de la passió de manera
definitiva.
Extàtica capella ardent.

4- CREMAU-ME

Cremau-me, si voleu,
i, si no voleu, no em cremeu.

Us deix en testament tot quan no us he donat en vida:
cap ordre, cap consigna, cap recomanació.
Us deix en testament el cos que he habitat
i en el capítol dels béns: l'oblit.

Cremau-me, si voleu,
i si no voleu oblidar-me: incendiau-me.

5- SANT SUDARI

Et laves com si l'ànima t'abandonàs el cos,
deixes sobre el llençol el pes i la tebior,
l'empremta admirable d'una taca alada.
Oh, sant sudari!

Em llev a l'igual del cos que abandonàs l'ànima,
et deix sobre el llit un teixit de rostoll:
cobreix amb ell el llenç on hem fet la vida.
Oh, sant sudari!

6 -NI DEMAN NI VULL

No deman el silenci com qui reclama la presència i la paraula,
no deman la serenor per a no infringir l'art de l'equilibri,
no deman l'oblit perquè temi ser enterrat viu dins la memòria.

No vull ser jo la càrrega que importuna vagueries,
no vull ocupar el lloc que ja he deixat vacant,
no vull ser la remor de quan s'entaula el vent.

Que jo em mor de la mateixa ràbia que pos en estimar-te,
perquè no s'acaba d'esvanir l'estrall dins la boira de l'escriny,
perquè no s'acaba d'exhaurir l'enyor dins l'agre de la flama.

1- SINFONÍA

2- PARED SECA

Al deshabitar ese cobijo de piedra en seco,
llenad su cavidad con la tierra del relente.
Porque no hay desierto más vasto que la casa abandonada,
porque no hay soledad mayor que la locura.

3- CAPILLA ARDIENTE

Tus labios, tus santuarios.
Tus senos, tus baptisterios.
Tu sexo, tu templo.
¡Bendita capilla ardiente!

Ahora que lo sagrado sosegado se cierne sobre la tierra
removida
continuas la lucha frenética contra los dioses más juiciosos
y me entregas impetuosa a la pira de la pasión de
manera definitiva. Extática capilla ardiente.

4- QUEMADME

Quemadme, si queréis,
y, si no, no lo hagáis.

Os dejo en testamento todo lo que no os di en vida:
ni una orden, ni una consigna, ni una recomendación.
Os dejo en testamento el cuerpo que he habitado
y en el capítulo de bienes: el olvido.

Quemadme, si queréis,
y si no queréis olvidarme: incendiadme.

5- SANTO SUDARIO

Te levantas como si el alma abandonase tu cuerpo,
sobre la sábana dejas el peso y la calidez,
la huella admirable de un rodal alado.
¡Santo sudario!

Me levanto igual que un cuerpo que abandonase el alma,
te dejo sobre el lecho un tejido de rastrojos:
cubre con ellos el lienzo donde hemos hilvanado la vida.
¡Santo sudario!

6- NI PIDO NI QUIERO

No pido el silencio como quien reclama presencia y palabra,
no pido serenidad para no infringir el arte del equilibrio,
no pido el olvido porque tema ser enterrado vivo en la
memoria.

No quiero ser la carga que importuna abstracciones,
no quiero ocupar ese rincón por mí mismo abandonado,
no quiero ser el rumor del viento que se entabla en la tarde.

Que muero de la misma rabia que pongo al amarte,
porque no se desvanece el fragor en la niebla del arca,
porque no se agota la añoranza en la vega de la llama.

7- UN RECORD ÍNTIM / EL QUE M'IMPORTA

(soprano)

Assecat l'amor, dels llençols en faré pedaços per espolsar,
i eixugaré la teva pols del llit.

(tenor)

Tant m'és lliurar-me al foc per convertir-me en cendra
i esdevenir la por que ja no puc sentir.

(soprano)

Llavors desaré els pedaços dins l'armari de la bugaderia,
allà on ningú cercaria un record.

(tenor)

M'importen els llençols àlgids i nebulosos
i saber la forja encesa que ja no puc fornir.

(duo soprano i tenor)

(tenor) M'importen els llençols àlgids i nebulosos
(soprano) dels llençols en faré pedaços per espolsar
(tenor) saber la forja encesa que ja no puc fornir
(soprano) i els desaré on ningú cercaria un record.

8- SILENCI

Aquest mutisme de campana fosa
és el secret que desig per al dia després.

Feu que el temple sigui un càntic callat i sord
on ressoni la quietud profunda de la pedra viva,
perquè una sola paraula pot incendiar el silenci,
una sola veu de consol pot ensorrar la catedral.

9- ETERNITAT / EN EL FRONT DE LA NIT

Que el vas duri el que dura la cendra esventada.
Que els objectes que es deixen quan hom ho deixa tot,
durin el que arriba a durar un foc ofegat en les pròpies cendres.
Que ningú no gosi mantenir eternament la sitja encesa
i que el carbó resultant torni a cremar sense memòria
de l'arbre.

10- LA MESURA CERTA

No embruteu la pena de la meva companya
amb paraules rodones.

Pensau que aquesta nit ella dormirà sola
sobre una màrfega immensa farcida de rostollar,
dins els llençols extensos de boira prima freda i humida;
ni tan sols llevarà la vànova que penja més enllà del llunyedar.

No embruteu la pena de la meva companya
tractant de contenir-la.

Pensau que tota la nit olorarà a tàlem per la planura sobrera.
Pensau que en arribar l'alba
li quedarà la tasca serva de refer el llit a la mesura certa.

11- CALLAU

Callau, callau.

Ni una paraula meva se salvi del naufragi,
ni una paraula aliena s'ajaci en les meves cendres,
ni una paraula callada perduri en els teus llençols.
Callau, callau, callau...

7-UN RECUERDO ÍNTIMO / LO QUE ME IMPORTA

(soprano)

Seco el amor, con las sábanas haré trapos para el polvo,
y limpiaré la cama de todos tus restos.

(tenor)

Tanto me da entregarme al fuego, transfigurarme en
ceniza, y convertirme en el horror que ya no puedo sentir.

(soprano)

Luego guardaré los trapos en el armario del lavadero,
allí donde nadie buscaría un recuerdo.

(tenor)

Lo que me importa son las sábanas álgidas y nebulosas
y saber que la fragua ardiente ya no la puedo avivar.

(duo tenor y soprano)

(tenor) me importan las sábanas álgidas y nebulosas
(soprano) con las sábanas haré trapos para el polvo
(tenor) saber que la fragua ardiente ya no la puedo avivar
(soprano) y los guardaré allí donde nadie buscaría un
recuerdo.

8- SILENCIO

Este mutismo de campana fundida
es el secreto que deseo para el día después.

Haced que el templo sea un cántico callado y sordo
donde resuene la quietud profunda de la piedra dura,
porque una sola palabra puede incendiar el silencio,
una sola voz de consuelo puede derribar la catedral.

9- ETERNIDAD / EN EL LÍMITE DE LA NOCHE

Que la estela dure lo que dura la ceniza aventada.
Que los objetos que se dejan cuando uno lo deja todo,
duren lo que pueda durar el fuego ahogado en sus propias
cenizas. Que nadie intente mantener la carbonera
siempre encendida y que el carbón resultante vuelva a
arder sin memoria del árbol.

10- LA MEDIDA CIERTA

No ensuciéis la pena de mi compañera
con palabras perfectas.

Pensad que esta noche ella dormirà sola
sobre un jergón henchido de rastrojera,
entre sábanas extensas de niebla delgada fría y húmeda,
sin siquiera quitar la colcha que cuelga más allá de la lejanía.

No ensuciéis la pena de mi compañera
tratando de contenerla.

Pensad que toda la noche olerá a tálamo por la desmesurada
llanura. Pensad que cuando llegue el alba le quedará la
tarea sierva de rehacer el lecho a la medida cierta.

11- CALLAD

Callad, callad,

ni una palabra mía se salve del naufragio,
ni una palabra ajena yazca en mis cenizas,
ni una palabra callada perdure entre tus sábanas.
Callad, callad, callad...

Mercè Pons Ramis

Vaig néixer a Palma al 1968 i als sis anys vaig començar els estudis musicals. Després d'haver acabat la carrera de piano i de fer diversos concerts, vaig optar per dedicar-me a la composició que s'apropava més a la meua forma de ser. Les meves primeres obres són de 1994.

Titulada Superior en Composició, Instrumentació, Anàlisi i Contrapunt, amb matrícula d'honor en composició al Conservatori Superior de València i un postgrau en Composició Avançada al Conservatori Superior de Saragossa, som titulada Superior de Solfeig, Teoria de la Música, Transport i Acompanyament pel Conservatori Superior de les Illes Balears. També tenc títols de Piano i Violoncel.

Sempre m'ha agradat l'ensenyança i he treballat als "Conservatoris Professional de Palma i Superior de les Illes Balears", com a professora d'harmonia, anàlisi, transport i acompanyament i pianista acompanyant de dansa.

La meua tasca pedagògica i analítica també s'estén a sessions comentades i notacions als programes de mà de l'Orquestra Simfònica de les Illes Balears "Ciutat de Palma", de les temporades de la Fundació "Studium Aureum", Festival de Pollença, cursos multidisciplinaris,...

El 2006 vaig crear el *Gabinet de Comprensió Musical "GACOMUS"* amb el que segueixo amb molta il·lusió, explicant la música a melòmans perquè puguin gaudir-la al màxim.

La meua obra abraça composicions d'instruments solistes, cambra, vocals, orquestrals i bandes sonores

A partir del 2016 la meua composició dona un gir radical, a la recerca incansable de sonoritats més delicades, contemplatives, serenes, emotives i espirituals, amb el mínim material musical possible i basant-me principalment en el diatonisme.

Les meves obres han estat interpretades a Espanya (Illes Balears, Madrid, Barcelona, Sevilla, Saragossa, Ciudad Real i León) i al estranger (Berlín, Londres, Cannes i Odesa).

Nací en Palma en 1968 y a los seis años empecé los estudios musicales. Después de terminar la carrera de piano y realizar varios conciertos, opté por dedicarme a la composición que se acercaba más a mi forma de ser. Mis primeras obras datan de 1994.

Titulada Superior en Composición, Instrumentación, Análisis y Contrapunto, con matrícula de honor en composición en el Conservatorio Superior de Valencia i un posgrado en Composición Avanzada en el Conservatorio Superior de Zaragoza, soy titulada Superior de Solfeo, Teoría de la Música, Transporte y Acompañamiento por el Conservatorio Superior de las Islas Baleares. También tengo títulos de Piano y Violonchelo.

Siempre me ha gustado la enseñanza y he trabajado en los "Conservatorios Profesional de Palma y Superior de las Islas Baleares", como profesora de armonía, análisis, transporte y acompañamiento y pianista acompañante de danza.

Mi labor pedagógica y analítica también se extiende a

sesiones comentadas y notaciones en los programas de mano de l'Orquestra Simfònica de les Illes Balears "Ciutat de Palma", de las temporadas de la *Fundació Studium Aureum*, Festival de Pollença, cursos multidisciplinarios,...

En 2006 creé el *Gabinete de Comprensión Musical "GACOMUS"* con el que sigo con mucha ilusión, explicando la música a melómanos para que puedan disfrutarla al máximo.

Mi obra abarca composiciones para varios instrumentos solistas, cámara, vocales, orquestales y bandas sonoras.

A partir de 2016 mi composición da un giro radical, a la búsqueda incansable de sonoridades más delicadas, contemplativas, serenas, emotivas y espirituales, con el mínimo material musical posible y basándome principalmente en el diatonismo.

Mis obras han sido interpretadas en España (*Illes Balears*, Madrid, Barcelona, Sevilla, Zaragoza, Ciudad Real y León) y en el extranjero (Berlín, Londres, Cannes y Odesa).

Algunes obres destacables, entre d'altres:

Primera etapa:

Per a piano: "Sonoritats" (2002),

Per a flauta: "Reflexions" (2010)

Per a veu i piano: "Somni", "Pluja", "Joc de cartes", "Retrat" (1995)

Per a clarinet i piano: "Sonata" (1996)

Per a conjunt instrumental: "Absències" (2011),

"Aparences" (2012), "Intuïcions" (2013)

Per a orquestra: "Contradiccions" (2000), "Expectatives" (2009)

"Percepcions" (2013)

Bandes sonores: "Sombra de luna nueva" (2012)

Segona etapa:

Per a piano: "Gratitud" (2016), "El nostre Vals" (2018)

Per a violoncel i piano: "Somieig" (2017), "Dissolucions" (2020)

Per a violí i piano: "Somieig" (2017), "Tres divinitats romanes" (2019)

Per a flauta i piano: "Transformacions" (2021)

Per a trio de violí, viola i piano: "Sincronies a Son Mir" (rev. 2019)

Per a Quartet de corda amb lectura dramatitzada "Rèquiem" (2018)

Per a cor a capel·la: "Pacem" (2016)

Per a 3 veus i 3 Corni di Bassetto: "Più non si trovano", nocturn (2021)

Per a soprano solista, cor SSA, piano i quartet de corda: "O Oriens" (rev. 2019)

Per a solistes, cor i orquestra: "Thálamos", cantata (2021)

Víctor Gayà Porcel

Sempre s'espera que sigui un altre qui parli de l'obra literària pròpia, per discreció però sobretot per preservar l'objectivitat. Tanmateix, si algú, com ara jo, és convidat a fer-ho a manera de presentació, potser la millor opció sigui la d'escollir un únic aspecte, fins i tot un aspecte relativament secundari, i deixar als altres les anàlisis i les valoracions més generals. I sembla lògic que, aquí i ara, aquest aspecte sigui el musical.

Poques –si és que hi ha alguna– de les meves obres no inclouen, d'una manera o altra, la música en qualsevol de les seves manifestacions, des de Mozart a Stravinski o des de Tartini a Jean Barraqué. Hi apareix en la poesia i també en la narrativa, fins i tot en l'assaig. És cert que, fins l'any 2018, la música tan sols constitueix un element entre més per crear atmosferes i imatges, o per acabar de caracteritzar un personatge o una situació. La música és citada perquè el lector faci de sentir-la i, sentint-la, penetri en els ambients i en les emocions.

I és que, per a mi, la música sempre ha estat l'art inabastable, inassolible. Crec que amb més o menys fortuna i destresa, amb més o menys voluntat i obstinació, hagués pogut conrear qualsevol art; qualsevol, llevat de la música. I aquesta és una limitació cruel, la de qui estima profundament un art sabent que li serà negat per sempre i que s'haurà de conformar a gaudir-lo passivament; un plaer immens, certament, però allunyat del goig passional de la interpretació i la composició. Com a contrapartida, com a element compensatori, sempre queda la fabulació, la concepció d'un espai fantàstic, l'elaboració d'unes històries en què la música ja no és un element més, sinó que adquireix un autèntic protagonisme. Així serà en un proper llibre de relats en el qual estic treballant en tempo largo a hores d'ara.

Siempre se espera que sea otro quien hable de la obra literaria de uno, por discreción, pero sobre todo por preservar la objetividad. Sin embargo, si alguien, en este caso yo mismo, es invitado a hacerlo a modo de presentación, quizá la mejor opción sea la de escoger un único aspecto, incluso uno relativamente secundario, y dejar a los demás los análisis y las valoraciones más generales. Y parece lógico que, aquí y ahora, este aspecto sea el musical.

Pocas de mis obras –si es que hay alguna– no incluyen, de una manera u otra, la música en cualquiera de sus manifestaciones, desde Mozart a Stravinski o desde Tartini a Jean Barraqué. Está presente en la poesía y también en la narrativa, incluso en el ensayo. Es cierto que, hasta el año 2018, la música sólo constituye un elemento más para crear atmósferas e imágenes, o para acabar de caracterizar un personaje o una situación. La música es citada para que el lector procure oír-la y, oyéndola, penetre en los ambientes y en las emociones.

El caso es que, para mí, la música siempre ha sido un arte inalcanzable, inaccesible. Creo que, con más o menos fortuna y destreza, con más o menos voluntad y obstinación, hubiera podido cultivar cualquier arte; cualquiera salvo la música. Y ésta es una limitación cruel, la de quien ama profundamente un arte sabiendo que le será negado por siempre y que se tendrá que conformar con disfrutarlo pasivamente; un placer inmenso, es cierto, pero alejado del goce pasional de la interpretación y la composición. Como contrapartida, como elemento

Però, més amunt, esmentava la data de 2018. I si és cert que la ficció, com el somni, és capaç de crear un món habitable més enllà de l'objecte tangible, la sola ficció mai no acontenta del tot l'ànsia de materialització. És així que, en aquella data, a la fi, vaig aconseguir que la música vengués a rescatar les meves paraules afòniques: el miracle real, el prodigi físicament perceptible en el meu fur intern però també audible per a tot el món el realitzà Mercè Pons amb el *Rèquiem per a quartet de corda i lectura dramatitzada*. I ara sí era la meua música; no l'havia composta, no n'era jo l'autor, però sí era la meua música.

Aquella experiència magnífica, aquell assoliment de l'art que fins aleshores m'havia estat negat, demanava de tenir continuïtat i havia d'assolir, no ja el rescat de les paraules, sinó la seva simbiosi amb la música. Altre cop, Mercè Pons es va amarar del lèxic i de l'esperit dels meus versos per elevar-los al llenguatge sense fronteres de la música. El resultat és el que avui presenta Studium Aureum amb el seu director Carles Ponseti al capdavant: la Cantata *Thálamos* per a solistes, cor i orquestra. *Thálamos*, definitivament, incorpora la meua creativitat a la música mitjançant el talent i la sensibilitat de la seva compositora. Gràcies, mil gràcies per obrar el miracle.

compensatorio, siempre queda la fabulación, la concepción de un espacio fantástico, la elaboración de unas historias donde la música ya no es un elemento más, sino que adquiere un auténtico protagonismo. Así será en un próximo libro de relatos en el cual estoy trabajando actualmente en tempo largo.

Pero, más arriba, mencionaba el año 2018. Y, si es verdad que la ficción, como el sueño, es capaz de crear un mundo habitable más allá del objeto tangible, la sola ficción nunca satisface del todo el ansia de materialización. Es así que, en aquella fecha, al fin, conseguí que la música viniera a rescatar mis palabras afónicas: el milagro real, el prodigio físicamente perceptible en mi fuero interno pero también audible para todo el mundo lo realizó Mercè Pons con el *Rèquiem per a quartet de corda i lectura dramatitzada*. Y ahora sí era mi música; no la había compuesto yo, no era yo el autor, pero sí era mi música.

Aquella magnífica experiència, aquell logro de un arte que hasta entonces me había sido negado, demandaba continuidad y tenía que alcanzar, no ya el rescate de las palabras, sino su simbiosis con la música. Otra vez, Mercè Pons se impregnó del léxico y del espíritu de mis versos para elevarlos al lenguaje sin fronteras de la música. El resultado es el que hoy presenta Studium Aureum con su director Carles Ponseti al frente: la Cantata *Thálamos* para solistas, coro y orquesta. *Thálamos*, definitivamente, incorpora mi creatividad a la música mediante el talento y la sensibilidad de la compositora. Gracias, mil gracias por obrar el milagro.

PROPER CONCERT

Wolfgang Amadeus Mozart

Requiem KV 626

1982

2022

40 anys d'Studium
Concert de temporada número 100

Auditori del Conservatori
diumenge 8 de maig, a les 19.30

Venda anticipada a [ticketib.com](https://www.ticketib.com)

In memoriam

Xavier Carbonell

(Barcelona 1952 - Palma 2022)

Compositor, intèrpret, investigador i pedagog

DURENDESA[®]
ASESORES INMOBILIARIOS

Rotger

MUSICASA

www.fundaciostudiumaureum.cat

email: info@fundaciostudiumaureum.cat